

ke zřízení váhy přísluší podle § 2 téhož zák. úřadům živnostenským. Osoby k vážení při veřejné váze ustanovené potřebují podle § 3 téhož zákona potvrzení úřadem živnostenským a musí býti soudem obchodním nebo delegovaným k tomu soudem okresním vzaty do přísahy, že chtějí vážení co nejbedlivěji a nejsprávněji předsebráti, správná vysvědčení o tom vydávati a bedlivě knihy vésti. Toto ustanovení zákona platí i pro obce; v § 9 cit. zákona jest uvedeno, že obce, které jsou v řádném držení vah, budou v něm i dále zachovány, že však musí, chtějí-li dojíti práva, by jejich váhy byly veřejné, o to podle tohoto zákona zažádati, načež se jim toto právo propůjčí, a § 11 téhož zák. ustanovuje, že obec má před jinými právo o povolení ke zřízení veřejné váhy žádati a je obdržeti. V souzeném případě nezjišťuje však rozsudek, zda městská váha v P., od níž pocházel zmíněný vážní list, je váhou veřejnou ve smyslu zák. ze dne 19. června 1866, čís. 85 ř. zák., t. j. zda byla zřízena s povolením živnostenského úřadu nebo zda jí bylo, byla-li zřízena již před tím, než tento zákon nabyl účinnosti, živnostenským úřadem propůjčeno právo váhy veřejné, a zda vážný, jenž vyhotovil vážní list, byl ve svém postavení živnostenským úřadem potvrzen a vykonal předepsanou přísahu, tak že pak nelze souditi, zda vážní list, o nějž tu jde, byl veřejnou listinou po rozumu § 199 d) tr. zák., a zda podvod obžalovaným podle rozsudku na Josefu K-ovi spáchaný zakládá skutkovou podstatu zločinu podle §§ 197, 199 d) tr. zák. či snad právě tak jako podvod na Barboře M-ové a i dohromady s tímto podvodem jen skutkovou podstatu přestupku podvodu podle § 461 tr. zák.

Čís. 4378.

Poskytováním výhody po rozumu § 485 tr. zák. je jakékoliv jednání, jímž jest neb alespoň může býti zlepšeno postavení dotčeného věřitele nad postavení, které by měl při vnucené realizaci dlužníkovy jmění bez oné výhody.

Výhodu ve smyslu § 485 tr. zák. a způsobilý prostředek ku poškození ostatních věřitelů lze spatřovati i v tom, že byla dána jednomu věřiteli v zástavu nemovitost, nezatížená do výše své plné hodnoty jinými zástavními právy (vyhotovení a podepsání dlužního úpisu k onomu cíli).

Ustanovení § 485 tr. zák. nevyžaduje, by se poškození věřitelů stalo skutkem, nýbrž jen, by bylo dalším — vedle nadržování jednomu z nich sledovaným — účelem jednání. Tento zlý úmysl je lichý a pro dosah trestního práva bezvýznamný jen, uskutečňuje-li se výhodou, ze které škoda ostatních věřitelů nikdy a za žádných okolností nastati nemohla a nemůže.

Ustanovení § 205 a) tr. zák. nevztahuje se k oněm složkám jmění dlužníkovy, jež jsou vyloučeny z exekuce (z úpadku) (jediné auto pachatele provozujícího jím po živnostensku dopravu), vztahuje se však k výtěžku dlužníkem za takový předmět dosaženému (promarnění kupní ceny).

(Rozh. ze dne 23. února 1932, Zm II 68/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Opavě ze dne 9. prosince 1930, pokud jím byli stěžovatelé uznáni vinnými, a to Albert G. přečinem nadržování věřiteli podle § 485 tr. zák., Alois G. zločinem podvodného úpadku podle § 205 a) tr. zák., přestupkem podle § 3 zákona ze dne 25. května 1883, čís. 78 ř. zák. a přestupkem podvodu podle § 461 tr. zák., — mimo jiné z těchto

důvody :

Po právní stránce jest ponechati stranou vývody stížnosti Alberta G-a, vybudované na nesprávném předpokladu, že dlužný úpis o pohledávce Amalie G-ové byl vyhotoven již roku 1927, a rovněž jest ponechati stranou námitku, že obžalovaný Albert G. neměl účast na vtělení — rozuměj přímou účast na samé žádosti o vtělení — pohledávky Amalie G-ové a na opoždění žádosti záloženského spolku b-ského o vtělení jeho pohledávky. Neboť rozsudek shledává poskytnutí výhody Amalii G-ové v účasti obžalovaného na vyhotovení, přesněji v podepsání jím dlužního úpisu, o který jde, pokládaje za předmět poškozovacího úmyslu ostatní věřitele, tedy všechny ostatní věřitele Alberta G-a, nejen řečený spolek, a stížnost nenapadá toto stanovisko nalézacího soudu o sobě, nanejvýš nepopírá, že jest vhodným prostředkem poskytování výhody jednomu věřiteli a poškozování ostatních věřitelů též vyhotovení (podepsání) dlužního úpisu, který může býti a stane se pak skutečně podkladem vkladu zástavního práva na dlužníkovu nemovitost pro pohledávku, k níž se úpis vztahuje. Naopak namítá stížnost jen, že v souzené trestní věci nejde ani o výhodu Amalie G-ové, ani o poškozování záloženského spolku b-ského, ano nebylo rozsudkem zjištěno, že při příštím prodeji nemovitosti bude z výtěžku uspokojena pohledávka Amalie G-ové a nebudou z něho uspokojeni ostatní věřitelé, nanejvýš že nebude uspokojena pohledávka řečeného spolku vtělená za pohledávkou Amalie G-ové. Námitka neobstojí. Výhodou ve smyslu § 485 tr. zák. a způsobilým prostředkem ku poškozování ostatních věřitelů nemůže sice býti dání v zástavu věci, která jest již jinými zástavními právy zatížena nad svou hodnotou, takže jest jisto, že se z budoucího výtěžku za zástavu nedostane nic věřiteli, kterému zdánlivě nadržováno, a že by se z výtěžku nebylo dostalo nic ostatním věřitelům (na nemovitosti nezajištěným), ani kdyby nebylo došlo k poskytnutí zdánlivé výhody. Než o takovou, v pravdě bezcennou výhodu nešlo v souzené trestní věci, v níž rozsudkem zjištěno, že cena zástavy činí 56.272 Kč nebo dokonce 61.970 Kč, kdežto pohledávky, které byly na ní zástavním právem v době poskytnuté výhody zajištěny, činí 41.275 Kč (51.275 Kč méně pohledávky Amalie G-ové 10.000 Kč, již nadržováno). Tento poměr hodnoty a zatížení zástavy naplňuje o sobě pojem výhody a prostředku poškozovacího, třebaže jest rozsudkem dále vysloveno, že v důsledku výhody snad není hodnotou zástavy kryta pohledávka záloženského spolku. Ustanovení § 485 tr. zák. chrání právo věřitelů dlužníka neschopného k placení na stejnoměrné uspokojení pohledávek z nedostatečného plnění dlužníkovy, a čelí proti všemu, čím právo to — třebaže snad jen na újmu některých věřitelů — je neb alespoň může (při

pravidelném vývinu událostí) býti porušeno. Poskytováním výhody je tudíž jakékoliv jednání, jímž je neb alespoň může býti zlepšeno postavení dotčeného věřitele nad postavení, které by měl při vnucené realizaci dlužníkovy jmění bez oné výhody (srovnej rozh. čís. 2503, 3801 sb. n. s.). Že takové zlepšení nastává nabytím zástavního práva v mezích hodnoty zástavy, nelze vážně upříti; případně pravděpodobně část výtěžku za zástavu věřiteli, jemuž nadržováno, aniž jest se mu o ni dělit s ostatními (neknihovními) věřiteli, nehledě ani k tomu, že si může takový věřitel svou pohledávku neb alespoň tu její část, která jest kryta hodnotou zástavy, zachrániti vlastním vydražením zástavy, není-li podáními jiných osob vyčerpána hodnota zástavy a nedosahují-li podání ta výše, při níž jest kryta i pohledávka, jíž bylo nadržováno. Dáním v zástavu nemovitosti nezatížené dosud až do výše plné hodnoty jednomu věřiteli může takto ujíti a zpravidla též ujde ostatním věřitelům část výtěžku, který by bylo — kdyby nebylo jedné pohledávce nadržováno — stejnoměrně rozdělit mezi všechny věřitele, nezajištěné právem zástavním. Tímto způsobem může nastati a — jelikož nelze počítati vážně s možností výtěžku převyšujícího hodnotu zástavy — zpravidla též nastane poškození, zkrácení kvoty nezajištěných věřitelů, jsou-li — jak i napadeným rozsudkem zjištěno — dluhy dlužníka větší než jeho majetek. Více než této povšechné, povahové, při přirozeném vývinu událostí, tedy pravidelně se osvědčující způsobilosti výhody ku poškození ostatních věřitelů není ku přičitatelnosti poškozovacího úmyslu třeba. Neb ustanovení § 485 tr. zák. nevyžaduje, by se poškození věřitelů stalo již skutkem, nýbrž jen, by bylo dalším — vedle nadržování jednomu z nich sledovaným — účelem jednání, a tento zlý úmysl jest lichý a pro dosah trestního práva bezvýznamný jen, uskutečňuje-li se výhodou, ze které škoda ostatních věřitelů nikdy a za žádných okolností nastati nemohla a nemůže. Proto nestal se, třebaže stížnost tak míní, rozsudek právně mylným podle čís. 9 a) § 281 tr. ř. tím, že podřadil souzené jednání pod ustanovení § 485 tr. zák., ač není zjištěno, že bude z výtěžku docíleného za zástavu uspokojena pohledávka věřitelky, které bylo nadržováno, že se však nedostane uspokojení ostatním věřitelům, najmě věřitelce, která nabyla důsledkem souzeného jednání zástavního práva teprve po věřitelce, jíž byla poskytnuta výhoda.

Pokud jde o výrok o vině obžalovaného Aloise G-a, lze souhlasiti s vývodem stížnosti potud, že se ustanovení § 205 a) tr. zák. — chráníc právo věřitelů na uspokojení z dlužníkovy jmění po případě jeho nucenou realizací — nevztahuje k oněm složkám dlužníkovy jmění, které jsou vyloučeny z exekuce nebo z úpadku (srov. § 1 odst. čís. 1 úp. ř. čís. 337 ř. zák. 1914, pokud se týče § 3 odst. čís. 1 úp. ř. čís. 64 Sb. z. a n. 1931), že jest podle § 251 čís. 6 ex. ř. z exekuce vyloučeno jediné auto autodrožkáře (srov. rozh. čís. 6507, 7621, 8257, 9981 civ. sb. n. s.), a že proto nebylo by podřaditi pod ustanovení § 205 a) tr. zák. pouhý prodej auta, jež bylo jediným vozidlem obžalovaného Aloise G-a, provozujícího jím po živnostensku dopravu osob, třebaže jsou podle úvah rozsudku vážné pochybnosti o tom, zda byla prodejní cena 12.300 Kč přiměřená hodnotě auta v době prodeje a třebaže by teprve přiměřenost prodejní ceny bránila předpokladu, že již prodejem auta bylo jmění dluž-

níkovo zmenšeno. Stížnost ponechává však nepovšimnutým další rozsudečné zjištění — vyslovené reprodukci dotčené části doznání obžalovaného Aloise G-a, že obžalovaný kupní cenu 12.300 Kč až na částku 1.800 Kč v několika dnech promarnil. Zjištění to není stížností napadeno, takže tvoří závaznou (§ 288 čís. 3 tr. ř.) část skutkového děje opodstatňujícího výrok o zločinu § 205 a) tr. zák., a stížnost ani nepopírá, že promarnění hotových peněz jest zmenšením jmění. Že promarněné a tím z dosahu věřitelů odstraněné peníze pocházely z prodeje a vstoupily na místo věci z exekuce vyňaté, jest bez významu. Zákonnou výsadu některých částí dlužníka jmění, podle níž jsou vyňaty z exekuce nebo nelze je pojmouti do úpadkové podstaty, nelze — jak podrobně dovozeno v rozh. čís. 4002 sb. n. s. — rozšířiti na úplaty docílené dobrovolným prodejem oněch částí dlužníkem. Proto nelze shledati právní omyl v tom, že nalézací soud podřadil v rozsudku pod ustanovení § 205 a) tr. zák. prodej jediného auta dlužníkem — autodrožkářem, zjistiv, že prodej byl dlužníkem předsevzat v úmyslu, by nemusel dostáti (nedostál) svým závazkům, t. j. by zmařil uspokojení svých věřitelů, a že úmysl ten byl pak uskutečněn promarněním (spotřebou) výtěžku až na nepatrnou část k jiným účelům než k uspokojení věřitelů, přesněji k výdajům zcela zbytečným.

Čís. 4379.

Ke spolupachatelství při zločinu loupeže se nevyžaduje, aby činnost každého spolupachatele byla stejnorodá, rovnocenná a stejně obsažná.

Jestliže společníci obžalovaného při činu poškozeného zastřelili, jest čin obžalovaného spolupachatele kvalifikovati též podle §§ 70, 344, 349 odst. II. tr. z.

(Rozh. ze dne 24. února 1932, Zm IV 735/31.)

Kladnou odpovědí na první skutkovou otázku, týkající se loupeže na G., zjistili porotci, že se loupeže zúčastnili tři spolupachatelé, z nichž P. byl ozbrojen revolverem, druhý jeho společník browningovou pistolí a třetí olověným boxerem. Když při provádění loupeže obžalovaný P. odcizil browningovou pistolí, ponechal si ji a svůj revolver odevzdal společníku, který dosud neměl střelné zbraně. Obžalovaný P. zůstal pak na stráž v první světnici. Když druzí spolupachatelé vešli do druhé světnice, vyběhl z ní G., chtěje utéci z domu a přivolati pomoc. Obžalovaný P. postavil se mu do cesty, zadržel ho, až přiběhli oba jeho společníci, načež s nimi vrhl se na G.; oba společníci vystřelili na G. a usmrtili ho. Obžalovaný P. sebral na to odcizené věci a utekl se svými společníky do lesa, kde se o lup rozdělili.

Čin obžalovaného P., spáchaný na škodu G., byl porotním soudem kvalifikován jako zločin loupeže jen podle §§ 70, 344 tr. zák.; čin ostatních dvou spolupachatelů byl však kvalifikován též podle § 349 odst. II. tr. zák. Zmateční stížnost veřejného žalobce, uplatňující věcný zmatek podle § 385 čís. 1 b) tr. ř., se domáhala, aby i trestný čin obža-